

Tworzenie oddziałów dwujęzycznych w świetle prawa oświatowego.

Sulejówek 2015

Kuratorium Oświaty w Warszawie

- a. analiza stanu prawnego
- b. określenie celu, zapotrzebowania (zmienne)
- c. zaplecze kadrowe (minimum określone przepisami prawa)
- d. przeprowadzenie procedury – stworzenie warunków do funkcjonowania (określone przepisami prawa)
- e. funkcjonowanie oddziałów dwujęzycznych (określone przepisami prawa)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

a. analiza stanu prawnego

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) – dalej *uso*

Art. 3. 2b) oddział dwujęzyczny - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym **nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym** będącym drugim językiem nauczania, przy czym prowadzone w dwóch językach są **co najmniej dwa zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski, w tym co najmniej jedno zajęcia edukacyjne** wybrane spośród zajęć obejmujących: **biologię, chemię, fizykę, część geografii odnoszącą się do geografii ogólnej, część historii odnoszącą się do historii powszechnej, matematykę lub spośród przedmiotów uzupełniających**

2d) **szkoła dwujęzyczna**- należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami dwujęzycznymi;

Kuratorium Oświaty w Warszawie

- **Art. 2.** System oświaty obejmuje:
- 1) przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne oraz inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły:
 - a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) **gimnazja**, w tym: specjalne, integracyjne, **dwujęzyczne, z oddziałami** integracyjnymi, **dwujęzycznymi**, sportowymi i przysposabiającymi do pracy, sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - c) **ponadgimnazjalne**, w tym: specjalne, integracyjne, **dwujęzyczne, z oddziałami** integracyjnymi, **dwujęzycznymi** i sportowymi, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze i leśne,
 - d) artystyczne; (uso) ...

Art. 58 uoso

2a. **Nie ustala się obwodów** szkołom specjalnym, szkołom integracyjnym, **szkołom dwujęzycznym**, szkołom dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, szkołom sportowym, szkołom mistrzostwa sportowego, szkołom artystycznym, szkołom w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz szkołom przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

c. zaplecze kadrowe

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r.w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (j.t. Dz. U. z 2013r., poz.1207 ze zm.)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

§ 12. Kwalifikacje do nauczania w szkołach (oddziałach) dwujęzycznych przedmiotów innych niż języki obce oraz do prowadzenia zajęć w języku obcym posiada osoba, która ma kwalifikacje wymagane do **zajmowania stanowiska nauczyciela w danym typie szkoły**, a w **zakresie znajomości języka**, w którym naucza lub prowadzi zajęcia:

- 1) ukończyła studia magisterskie na kierunku filologia w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego lub
- 2) ukończyła studia pierwszego stopnia:
 - a) na kierunku filologia w zakresie danego języka obcego lub
 - b) w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej, lub

Kuratorium Oświaty w Warszawie

- 3) ukończyła studia wyższe w kraju, w którym językiem urzędowym jest dany język obcy, lub
- 4) ukończyła nauczycielskie kolegium języków obcych w specjalności odpowiadającej danemu językowi obcemu, lub
- 5) legitymuje się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu co najmniej podstawowym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia*.

d. przeprowadzenie procedury
– stworzenie warunków do funkcjonowania (propozycja)

1. wniosek dyrektora szkoły poparty przez radę pedagogiczną, (dodatkowo) samorząd uczniowski i radę rodziców do rady miasta zgodę na utworzenie oddziału dwujęzycznego i zmianę nazwy szkoły,
2. podjęcie uchwały przez organ prowadzący,
3. dokonanie zmian w statucie szkoły ,
4. uruchomienie oddziału dwujęzycznego (organizacja i nabór).

*Finanse - zabezpieczenie w organie prowadzącym
(rozmowy warto rozpocząć wcześniej).*

Kuratorium Oświaty w Warszawie

W gimnazjum posiadającym odpowiednie warunki kadrowe i lokalowe, **za zgodą organu prowadzącego gimnazjum, mogą być tworzone oddziały dwujęzyczne**, w których nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: w języku polskim oraz w języku obcym nowożytnym, będącym drugim językiem nauczania. Nauczanie w oddziałach dwujęzycznych odbywa się na warunkach określonych odrębnymi przepisami.

§ 7 załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Art. 84. 1. Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.

- 2. Statut szkoły lub placówki powinien określać: (...)
- 7) zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki - z tym że statut uwzględnia warunki, o których mowa w:
 - a) art. 20e ust. 2 - w przypadku **gimnazjum**, w tym **dwujęzycznego**, sportowego i mistrzostwa sportowego,
 - b) art. 20f ust. 1 i art. 20g ust. 1 - w przypadku **szkoły ponadgimnazjalnej**, w tym **dwujęzycznej**, sportowej i mistrzostwa sportowego,

Okres przejściowy (rekrutacja):

- ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014r. poz. 7 ze zm.)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

rekrutacja (laureaci i finaliści konkursów):

Art. 20d. 1. Laureat lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, są przyjmowani w pierwszej kolejności do publicznego gimnazjum, publicznego gimnazjum integracyjnego, publicznego gimnazjum dwujęzycznego, oddziału dwujęzycznego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym, oddziału międzynarodowego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym, oddziału integracyjnego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym, publicznej szkoły ponadgimnazjalnej, publicznej szkoły ponadgimnazjalnej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 20e ust. 2 i art. 20f ust. 1.

Po okresie przejściowym:

- **Art. 20i. 1.** Do klasy pierwszej publicznego gimnazjum dwujęzycznego lub oddziału dwujęzycznego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają świadectwo ukończenia szkoły podstawowej **oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.**
- 2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole i oddziale, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:
 - 1) wyniki sprawdzianu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1;
 - 2) wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1;

Kuratorium Oświaty w Warszawie

- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o którym mowa w art. 20d,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

art.. 20j (liceum odpowiednio)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Uczeń z zagranicy:

§ 5. Uczeń przybywający z zagranicy jest kwalifikowany do odpowiedniej klasy oraz przyjmowany do:

3) publicznego gimnazjum dwujęzycznego, oddziału dwujęzycznego lub oddziału międzynarodowego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym - **na podstawie dokumentów oraz w uzasadnionych przypadkach na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych**, o którym mowa w art. 20i ust. 1 ustawy, jeżeli dana szkoła dysponuje wolnymi miejscami

Liceum:

§ 6. Uczeń przybywający z zagranicy jest kwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr oraz przyjmowany do:

4) publicznej szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej, oddziału dwujęzycznego lub oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej - **na podstawie dokumentów oraz w uzasadnionych przypadkach na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych**, o którym mowa w art. 20j ust. 1 ustawy, jeżeli dana szkoła dysponuje wolnymi miejscami

(rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 stycznia 2015 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania do publicznych przedszkoli, szkół i placówek osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia - Dz.U. z1 2015r., poz.31)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Ramowe plany nauczania:

- Gimnazjum:

- dwa języki obce nowożytnie - 450 godzin (godziny te mogą być dowolnie rozdzielone pomiędzy zajęcia z tych języków),
- język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania w szkołach i oddziałach, dwujęzycznych - **dodatkowo 190 godzin**

Tygodniowy wymiar godzin:

1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- a) klasa I - 29 godzin, a w oddziale dwujęzycznym - **31 godzin**,
- b) klasa II - 30 godzin, a w oddziale dwujęzycznym - **32 godziny**,
- c) klasa III - 31 godzin, a w oddziale dwujęzycznym - **33 godziny**;

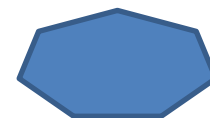

Kuratorium Oświaty w Warszawie

- Liceum:
 - dwa języki obce nowożytnie - 450 godzin (godziny te mogą być dowolnie rozdzielone pomiędzy zajęcia z tych języków),
 - język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych - **dodatkowo 270 godzin**

Tygodniowy wymiar godzin:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas wynosi:
 - a) klasa I - 30 godzin, a w oddziale dwujęzycznym - **33 godziny**,
 - b) klasa II - 32 godziny, a w oddziale dwujęzycznym - **35 godzin**,
 - c) klasa III - 29 godzin, a w oddziale dwujęzycznym - **32 godziny**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Zalecane warunki realizacji podstawy programowej (wybrane aspekty):

- Priorytetem jest **umiejętność osiągnięcia przez ucznia różnych celów komunikacyjnych**, a poprawność językowa, choć odgrywa istotną rolę, nie jest nadrzędnym celem dydaktycznym – nauczanie j. obcych.
- Dla IV etapu edukacyjnego określa się ponadto poziom **IV.2**, który odpowiada poziomowi C1 w sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych. **Jest to poziom przewidziany dla uczniów oddziałów dwujęzycznych, dla których język obcy nowożytny jest drugim językiem nauczania.**

Zalecane warunki realizacji podstawy programowej (wybrane aspekty):

- Za podstawowy cel kształcenia w nauczaniu języków obcych nowożytnych w oddziałach dwujęzycznych przyjęto **swobodne porozumiewanie się w języku obcym, w mowie i w piśmie**. Oczekuje się, że uczeń osiągnie poziom biegłości zbliżony do C1 w sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych, co zakłada nie tylko **wysoką skuteczność w komunikacji**, ale i **poprawność językową**.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Zalecane warunki realizacji podstawy programowej (wybrane aspekty):

- Ponadto, zadaniem nauczyciela w oddziałach dwujęzycznych jest **rozbudzenie w uczniach zainteresowania dorobkiem kulturowym i cywilizacyjnym danego obszaru językowego**, w kontekście dorobku kraju ojczystego, oraz **rozwijanie postaw ciekawości i tolerancji wobec innych kultur**. Oczekuje się, że uczeń opanuje pewien **zasób wiedzy** na temat danego obszaru językowego z zakresu takich dziedzin, jak: **literatura, sztuka, historia, geografia, polityka**.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Zalecane warunki realizacji podstawy programowej (wybrane aspekty):

- Warunkiem osiągnięcia wymagań określonych w podstawie programowej jest **zapewnienie uczniom kontaktu z autentycznym językiem** poprzez stały dostęp do **autentycznych materiałów** (filmy, gazety, czasopisma, Internet literatura piękna, publikacje popularno-naukowe, itp.), **regularny kontakt z rodzimymi użytkownikami języka** oraz **uczestnictwo w projektach i programach współpracy i wymiany międzynarodowej**.

Zalecane warunki realizacji podstawy programowej (wybrane aspekty):

- Zajęcia z języka obcego nowożytnego powinny być prowadzone w **odpowiednio wyposażonej sali**. Wśród niezbędnych pomocy powinny znaleźć się **słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacz płyt CD, komplet płyt do nauczania**. Zalecany jest też dostęp do **komputerów z łączem internetowym**.

Inne aspekty:

Dodatek za pracę w trudnych warunkach:

- rozporządzenie Ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 416 ze zm.)

Inne stawki dla egzaminatorów:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów za udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów oraz nauczycieli akademickich za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego (Dz. U. z 2012r., poz.334 ze zm.)

Dodatek:

§ 8 Za pracę w trudnych warunkach uznaje się prowadzenie przez nauczycieli:

pkt. 11) zajęć dydaktycznych w języku obcym w szkołach z obcym językiem wykładowym, z wyjątkiem zajęć prowadzonych przez nauczycieli języka obcego, prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach, w których zajęcia są prowadzone dwujęzycznie oraz przez nauczycieli danego języka obcego w oddziałach dwujęzycznych, a także prowadzenie zajęć dydaktycznych w języku obcym w nauczycielskich kolegiach języków obcych, z wyjątkiem lektorów języka obcego;

- **Inne aspekty:**

- Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- (§ 6 - Dz.U.2007.83.562)

- Podział na grupy

- (§ 7. 1.Dz.U.2012.204)

- Podział na grupy jest obowiązkowy: (...) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych w oddziałach liczących **więcej niż 24 uczniów**; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego.

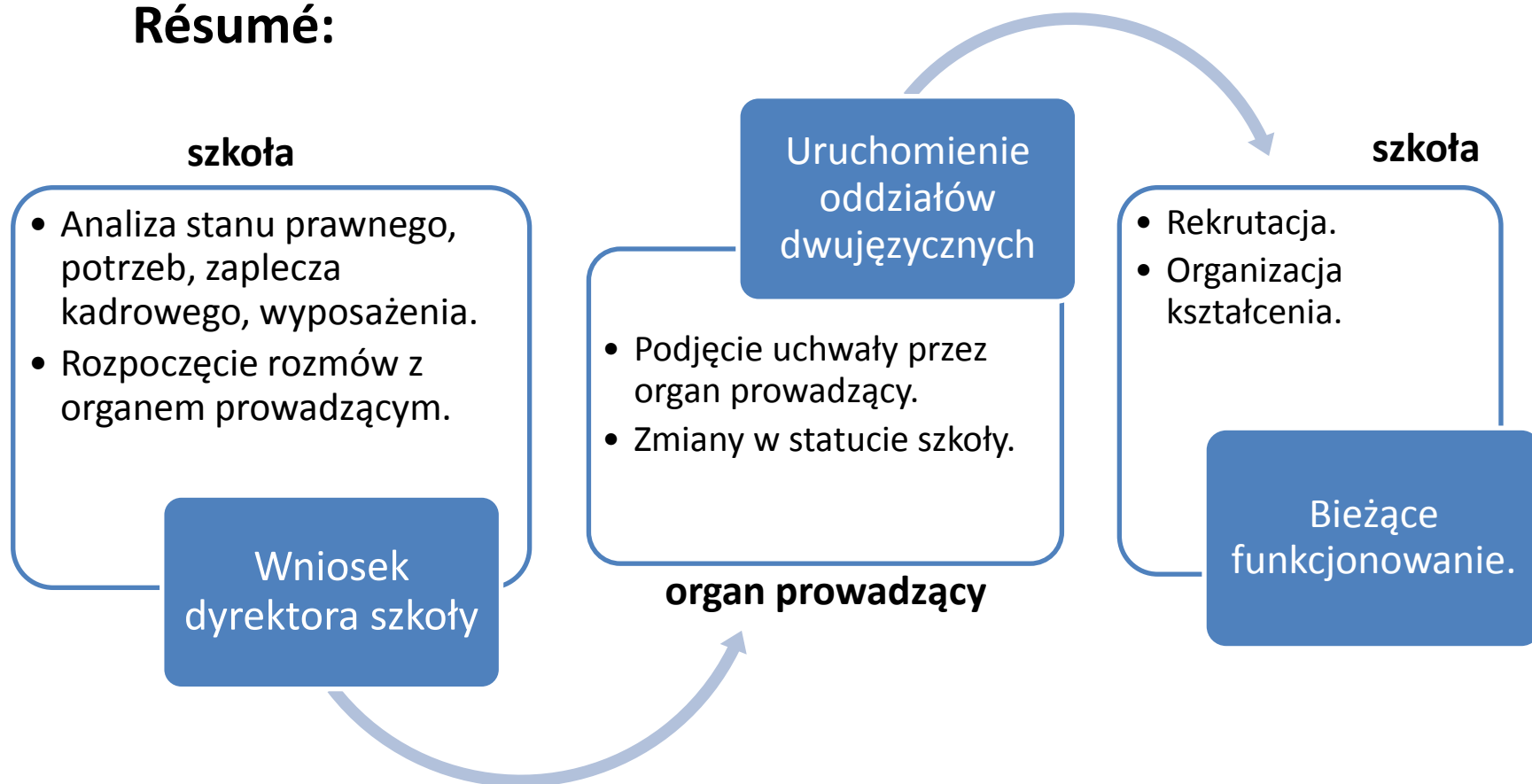
- Klasa wstępna

- (§ 9 Dz.U.2012.204)

- W liceach ogólnokształcących z oddziałami dwujęzycznymi, za zgodą organu prowadzącego, może być prowadzone kształcenie w klasie wstępnej o rocznym okresie nauczania. Kształcenie w klasie wstępnej może być **prowadzone do roku szkolnego 2014/2015 włącznie**.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

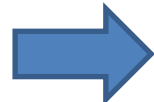
Résumé:

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Pytania kontrolne:

- Czy wszystkie przedmioty mogą być nauczane dwujęzycznie, czy są jakieś ograniczenia?
- Ile przedmiotów musi być nauczanych dwujęzycznie, aby utworzyć takie oddziały w szkole?
- Czy można utworzyć oddziały dwujęzyczne w szkole podstawowej?

Pytania kontrolne:

- Czym różni się szkoła dwujęzyczna od szkoły z oddziałami dwujęzycznymi? ➡
- Czy do szkoły dwujęzycznej trzeba przyjąć w pierwszej kolejności dzieci z rejonu?
- Czy gmina ma obowiązek dowozu dzieci do oddziałów dwujęzycznych?

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Pytania kontrolne:

- Jaka liczba godzin innych przedmiotów powinna być prowadzona w j. obcym (dwujęzycznie)? ➡
- Czy nauczycielom uczącym w oddziałach dwujęzycznych przysługuje dodatek za warunki pracy? ➡
- Czy można stworzyć oddział dwujęzyczny podzielony na grupy, z których jedna jako j. obcy nowożytny, w którym prowadzone są co najmniej dwa zajęcia edukacyjne ma j. francuski, a druga j. niemiecki?

Dziękuję za uwagę.

Przemysław Ogonowski
zastępca dyrektora
Wydziału Kształcenia Ogólnego
Kuratorium Oświaty w Warszawie